

To samstemte stemmer

Thesbiteateret er 40 år i år. Om alt går som Frank Lie og Steinar Thorsen håper, står den veletablerte teatertruppen foran en ny vår. Kommunen og fylket har bevilget penger til å utrede et byteater for Tønsberg. Kommunen har bidratt til at sommerens Shakespeareforestilling i Thaulowhullet er finansiert, og kommunen har gitt midler til høstens jubileumsforestilling.

Snart kan Thesbi som Tønsbergs

Thesbiteaterets kunstneriske leder, Frank Lie, forteller at Thesbiteateret i sine første år hadde en drøm om å frelse verden. Så ble ambisjonen å gjøre Thesbiteateret til regionteater. Drømmen brast da Telemark teater fikk kulturpengene ved å døpe seg om til Teater Ibsen og bli regiontea-

ter også for Vestfold. Nå ser det ut som om drømmen kan bli virkeliggjort, og at Thesbiteateret blir teater for byen og regionen.

Og det er virkelig realisme i tanken om byteater. Thesbiteateret har fått utviklingsmidler av fylket og har begynt et samarbeidsprosjekt med Papirhuset og Tønsberg kommune.

Frank Lie synes at Thesbi i dag langt på vei er et byteater, men nå snakker vi om et mer etablert teater med tryggere økonomi.

IKKE OVERSKUDD MED FULLE HUS

Lie illustrerer behovet for tryggere rammer ved å vise til de store in-

seile opp byteater

stusjonsscenene som har krav om ti prosent egeninntjening. Resten finansieres med offentlige midler. Friteatrene har 40 til 50 pst offentlig støtte. Resten må de skaffe selv. Det koster nemlig å drive teater.

– Om vi selger alle billettene til alle forestillingene i Thaulowhullet, går vi fortsatt ikke med overskudd

om vi betaler alle vanlig honorar.

Da hjelper det at skuespillere fra hele landet kommer til Tønsberg og Thesbiteateret og spiller for halvparten av tariff lønnen.

Hva skal så til for at Thesbiteateret blir byteater?

Steinar Thorsen, som er produsent hos Thesbiteateret, sier at det

Frank Lie møtte Kult på Papirhuset. Med seg til møtet hadde kunstnerisk leder produsent og regissør Steinar Thorsen.

handler om politikernes vilje til å se at dette er et tilbud som kommer befolkningen til gode.

– Vi har et etablert tilbud i Tønsberg, vi har erfaring, og vi har kunnskap. Men mye henger på fordelingen mellom kommune, fylke og stat. Hvis kommune og fylke bidrar, må staten også bidra. Tredve prosent fra henholdsvis kommune og fylke utløser førti prosent fra staten.

THAULOWHULLET VIKTIG BRIKKE

Thorsen forteller at kommunen har sagt at pengene som ble tatt fra Teater Ibsen, skal føres tilbake til teaterliv i Tønsberg i løpet av de før-

ste par, tre årene.

Fylket har allerede gitt Thesbiteateret 200 000 kroner til utvikling av byteaterideen.

Kommunen har gitt penger både til Shakespeare i sommer og til en jubileumsforestilling til høsten.

Lie og Thorsen sier at begge bevilgningene kan sees som begynnelsen på noe som smaker av kontinuitet.

For Frank Lie er Thaulowhullet den viktigste brikken på veien mot et byteater. Shakespeareforestillingene er fullt profesjonelle produksjoner fra A til Å. De inneholder det et slikt teater må inneholde. Alt avhenger av hva kommunen gjør nå.

Lie og Thorsen har inntrykk av at både politikerne og administrasjonen liker tanken og har lyst til å føl-

– Det er styrker og svakheter ved å være en gruppe, sier Frank Lie. Det kan kanskje bli kjedelig å se de samme trynene hele tiden, men det at skuespillere har stått sammen på scenen i så mange år gir en trygghet som har positiv innvirkning på forestillingen.

ge den opp. Etter planen begynner prosessen med tilbakeføring neste år.

Oppe i alt dette skal Støperiet åpnes. Hvordan kan Støperiet samordnes med Papirhuset, og hva gir det rom for av stillinger og midler til drift?

Nå skriver Steinar Thorsen på et prosjekt som er et samarbeid mellom Papirhuset og Thesbiteateret. Han mener at det i løpet av tre år bør finnes et by- eller regionteater i Tønsberg.

Frank Lie har tro på det politiske systemet. Vi er fortsatt ved begynnelsen av en valgperiode, og de nye medlemmene av kulturutvalget har vært svært positive helt fra de kom inn. Med et treårsperspektiv er det god sjanse for at de klarer å beholde tanken om byteater perioden ut.

KULTURSTYRET FREMPÅ

Nå er det også satt i gang arbeid med en ny kulturplan. Det har ikke Tønsberg kommune hatt før, og Thesbiteateret er invitert med for å skrive den delen som dreier seg om scenekunst.

Frank Lie har opplevd mange kulturstyrrer, og de har brukt lang tid på å finne ut hva de vil. Da dette kulturstyret kom, var det tidlig frempå og ville snakke med Thesbiteateret for å finne en vei å gå.

Spennende er det dessuten om det blir noe av tanken om å koordinere kulturarbeidet i Tønsberg og Nøtterøy.

“Thaulowhullet den viktigste brikken på veien mot et byteater”

Frank Lie og Thesbiteateret har engasjert Steinar Thorsen i en bitteliten stilling for å utrede fremtiden. Det var litt penger i kassen etter fjorårets forestilling i Thaulowhullet.

Det er for øvrig første gang Kults medarbeider har hørt kulturarbeidere i og rundt Tønsberg snakke så pent, ja nesten med begeistring, om Tønsberg kommune, og både om politikere og administrasjon.

VERDENSLITTERATUR FOR SMÅBYEN

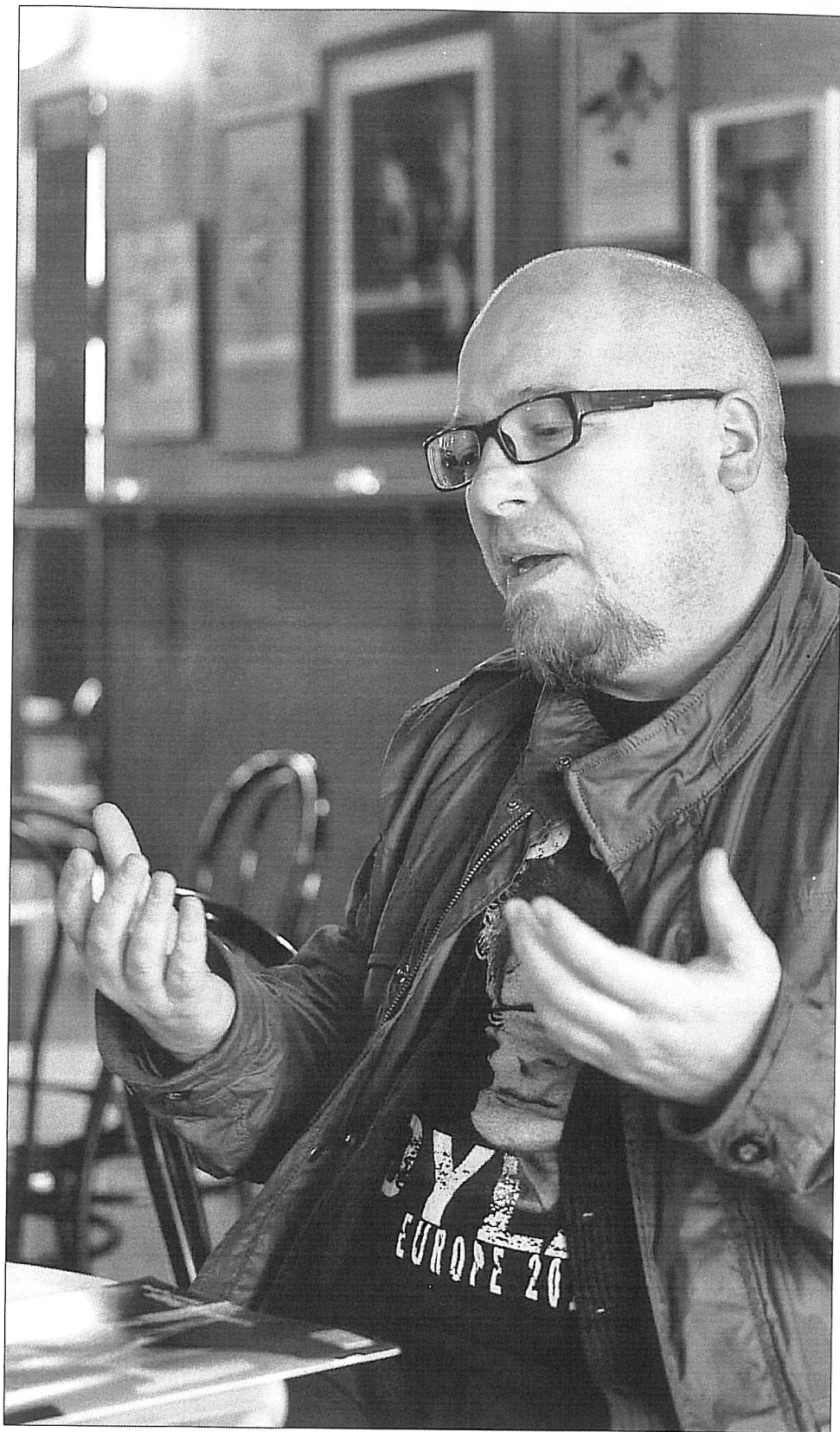
Frank Lie har vært med i Thesbiteateret siden starten for 40 år siden. De første årene het nyskapingen Tønsberg Alternativteater og var resultat av at den italienske teatermannen Gianni nærmest strandet i Tønsberg og kvitterte med å etablere det som skulle bli årets før-tiåring.

– Småbyen Tønsberg fikk noe nytt med oss, sier Frank Lie. Tønsberg Amatørteater var der i aller høyeste grad, men det dreide seg mest om barneforestillinger til jul. Med Thesbiteateret kom det et ønske om å spille verdenslitteratur for innbyggerne i en småby. Vi har bidratt til at selv om man ikke bor i en metropol, kan man gå et sted og se det som betyr noe i verdensdramatikken. Og vi skjeler sjelden til økonomien.

Frank Lie tror at Thesbiteateret har bidratt til å gjøre Tønsberg til en teaterby. Sjøbodteateret er der og er viktig, men da det kom, hentet nykomlingen inn noen fra Thesbiteateret for å dra det i gang.

– Jeg tror vi har hatt betydning for teaterinteressen, sier Frank Lie beskjedent.

“det har vært et rådende syn at de skal spille mest mulig avantgarde teater”

BRAGTE FREM BECKETT OG IONESCO

Steinar Thorsen har arbeidet med teater i 15 år og sier at inspirasjonen til veivalget kom fra Thesbiteateret. Der opplevde han god scenekunst.

Han synes at det alltid har vært en djervhet i Thesbiteateret, også sammenlignet med mange andre fritrea-

tre. Der har det vært et rådende syn at de skal spille mest mulig avantgarde teater for å skille seg fra formuttrykket på de store institusjons-scenene.

Det har også Thesbiteateret gjort, men mer ved å bringe frem etablerte, alternative forfattere som for eksempel Samuel Beckett og Eugen Ionesco.

STATUS Å SPILLE I THAULOWHULLET

De to er stolt av at Thesbiteaterets innsats med Shakespeare de siste 15 årene har betydd noe langt utenfor Tønsberg. Det snakker man om både i Nord-Norge og på Vestlandet. Og det er kommet så langt at det går prestisje i å få være med på sommerforestillingen. Det gir status å spille i Thaulowhullet.

Ikke mist i år har folk vært på Steinar

Thorsen for å få være med, og i avgangsklassen på teaterskolen er det kamp om å få komme til Tønsberg.

Steinar Thorsen er imponert over utholdenheten som gjør at Thesbiteateret har holdt ut i så mange år. Det har aldri vært mye penger i systemet, men det har ikke vært til hinder for at teatergruppen har holdt ut. Det har ikke vært økonomi i Thesbiteateret, og det har ikke vært snakk om noen kontinuerlig drifts-

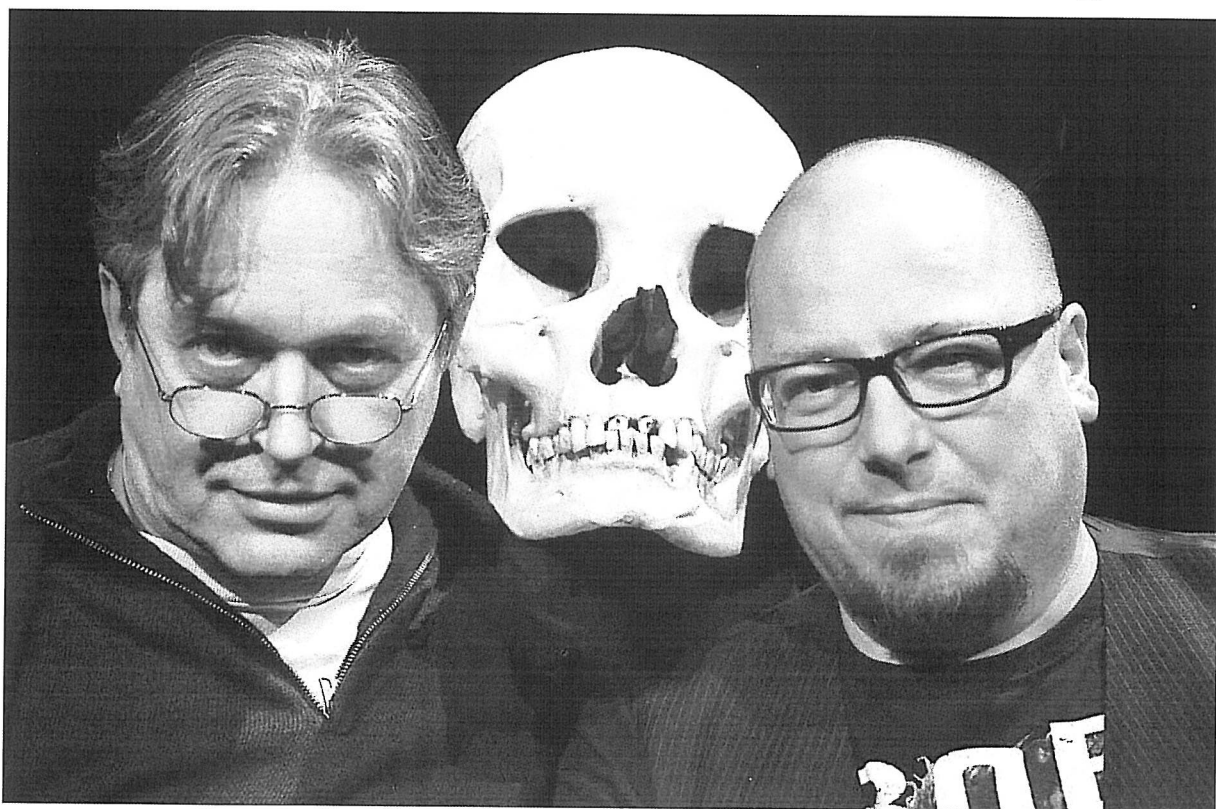
støtte fra fylkeskommune eller stat.

Steinar Thorsen tror de fleste andre hadde gitt opp en slik hobby eller yrkesretning, for her har det vært en blanding av hobby og yrke.

Ubetalt hobby og dårlig betalt yrke.

SVEN OTTO RØMCKE
og CEDRIC ARCHER (foto)

Thaulowhullet ga ny energi

Hodeskallen er kanskje den mest kjente Shakespeare-rekvisitten. Den spiller en rolle i «Hamlet», som Thesbiteateret satte opp i Thaulowhullet i 2009. Frank Lie

spilte Polonius, og her har fotograf Cedric Archer fanget Lie, hodeskallen og Steinar Thorsen på Papirhusets scene en dag i slutten av april i år.

– Etableringen i Thaulowhullet ga Thesbiteateret ny energi. Ikke minst fordi vi involverte så mange fra byen til de mange frivillige oppgavene, sier Frank Lie. Men han innrømmer at utgangspunktet var Vestfoldfestspillenes statutter. Der står det blant annet at man skal forene lokale, nasjonale og internasjonale krefter.

– Vi trengte amatører fra byen, vi hentet skuespillere fra nasjonalt plan, engasjerte utenlandsk instruks-

tør og tenkte at det måtte passe som hånd i hanske med festspillenes tanker. Men det gjorde det tydeligvis ikke.

Om nøkkelen til suksess i Thaulowhullet sier kunstnerisk leder Frank Lie og produsent Steinar Thorsen:

– Det er kombinasjonen Shakespeare, åpen himmel, sommer, og så er det noe generøst over prosjektet. Skuespillerne sitter i telt,

de er våte, de spiller midt på natten. Om det aldri er så kaldt i skogen om kveldene, springer det varme og generøsitet mot publikum.

De to sier det er så mange som må takkes. Det er viktig at man ikke glemmer de mange som jobber gratis, de som står i kiosken, soper amfiet, rydder søppel, de skal ha så mye takk.

– Det er så mange snille mennesker, sier Frank Lie.

Ga blaffen og fikk fulle hus

Uansett hva som ellers skjer, skal Thesbiteateret velge repertoire. Kunstnerisk leder Frank Lie sier at det ikke er så lett når skuespillerne normalt ikke får betalt.

– I hullet får vi litt betalt, men på Papirhuset blir det aldri betalt. Da er det avgjørende at vi finner stykker folk har lyst til å spille. Uten betaling må det gå på lyst, sier han.

Noen ganger har vi vært smarte og forsøkt å finne noe vi kan tjene penger på. Da har vi bestandig bommet.

En gang ga Thesbiteateret opp å finne det riktige stykket, bestemte seg for «Gjøkeredet» og ga blaffen i om det var penger å tjene. Og så ble det den største suksessen noensinne. Stinne brakker hele tiden.

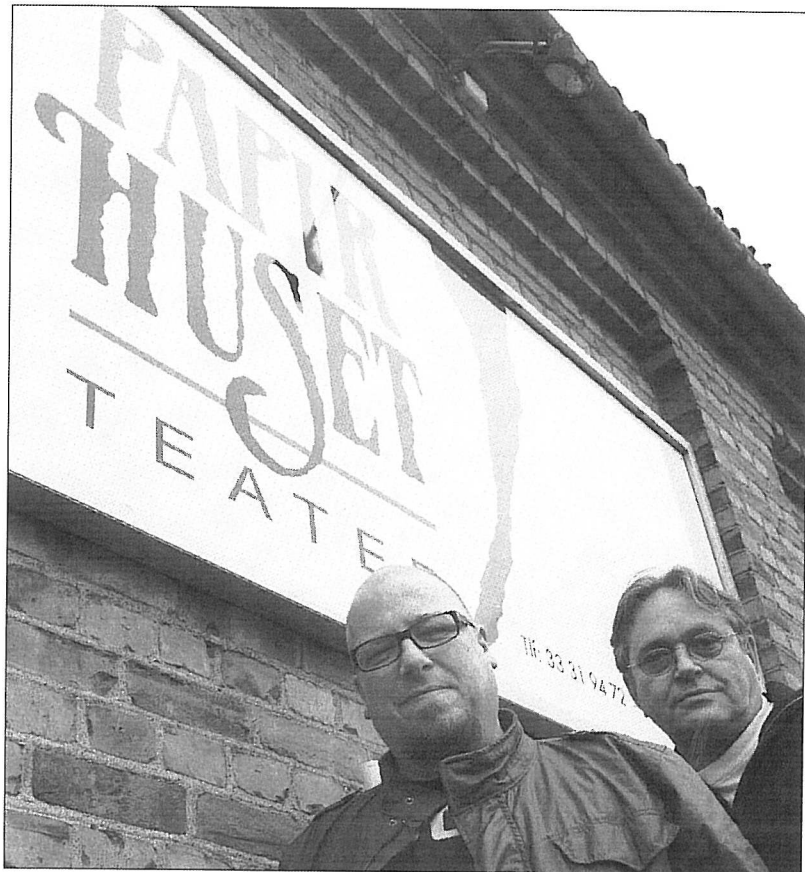
I dag er Shakespeare bærebjelken hos Thesbiteateret, slik Kult opplever at Samuel Beckett var det i perioder for en del år siden. Hva med Shakespeare om sommeren og Beckett om vinteren?

Frank Lie tror kanskje at Beckett er litt smal, men synes de to dikterhøvdningene har mye felles. Beckett har til og med sagt at «Sluttspill» er hans «Kong Lear».

«Kong Lear» er jo det første absurde teater, og Shakespeare elsker absurde personer.

For mange må en terskel forseres for at de skal gå i teater. Steinar Thorsen har hatt med seg folk i teater, som til sin forskrekkelse oppdager at teater ikke var farlig.

– Det gjelder å få folk inn døren.

Får vi dem inn, har vi vunnet dem, sier Steinar Thorsen som synes at Thesbiteateret har gjort mye spennende.

Thesbiteateret har hentet nye internasjonale klassikere til Norge. Det er stykker som Frank Lie har funnet i utlandet og har bragt til Norge. Nå vil han spille moderne amerikanske klassikere, som Edward Albee og Eugene

Visjonen er «å spille så mye teater som mulig, så godt som mulig og for så mange som mulig».

O'Neill.

Nyskreven norsk dramatik vil de to også ha.

Der finnes det til og med noen gode støtteordninger. •

Velkommen til Tønsberg Optiske i Kammegaten

Fordi personlig service betyr noe

Hilsen Knut, Trine, Hedvig og Nina.

Husk: Det er vi som har fordelsprogrammet Privilegium

Tønsberg Optiske

Kammegaten 3, Tønsberg • Tlf. 33 31 73 07